

فصل ششم

انرژی الکتروستاتیک

بخش دوم

۳.۶ چگالی انرژی میدان الکتروستاتیکی

هدف:

بیان انرژی الکتروستاتیک برحسب بردارهای میدانی E و D

$$U = \frac{1}{4\pi} \int_V \rho(\mathbf{r}) \varphi(\mathbf{r}) dv + \frac{1}{4\pi} \int_S \sigma(\mathbf{r}) \varphi(\mathbf{r}) da$$

شامل انتگرال گیری صریح بر روی توزیع بار

فرض‌ها

توزیع بار دلخواهی با چگالیهای ρ و σ

دستگاه رسانگر انداز

یعنی می‌توانیم سطح بسته‌ای با ابعاد متناهی رسم کنیم که همه بارهای آزاد را دربر بگیرد.

همه چگالیهای سطحی بار، σ ، بر روی سطوح رساناها

چگالیهای ρ و σ به‌جا به‌جایی الکتریکی وابسته‌اند؛

$$\rho = \nabla \cdot \mathbf{D}$$

در تمامی نواحی دی‌الکتریک

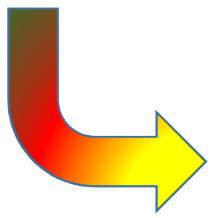
$$\sigma = \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}$$

و بر روی سطوح رساناها

$$U = \frac{1}{\epsilon_0} \int_V \rho(\mathbf{r}) \varphi(\mathbf{r}) dv + \frac{1}{\epsilon_0} \int_S \sigma(\mathbf{r}) \varphi(\mathbf{r}) da$$

$$\rho = \nabla \cdot \mathbf{D}$$

$$\sigma = \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}$$

$$U = \frac{1}{\epsilon_0} \int_V \varphi \nabla \cdot \mathbf{D} dv + \frac{1}{\epsilon_0} \int_S \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} da$$

انتگرال حجمی خارج از رساناها

انتگرال سطحی بر روی سطوح رساناها

$$U = \frac{1}{2} \int_V \varphi \nabla \cdot \mathbf{D} \, dv + \frac{1}{2} \int_S \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} \, da$$

$$\varphi \nabla \cdot \mathbf{D} = \nabla \cdot \varphi \mathbf{D} - \mathbf{D} \cdot \nabla \varphi$$

$$U = \frac{1}{2} \int_V (\nabla \cdot \varphi \mathbf{D} - \mathbf{D} \cdot \nabla \varphi) \, dv + \frac{1}{2} \int_S \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} \, da$$

اولی را با به کار بردن قضیهٔ واگرایبی به یک انتگرال سطحی تبدیل می‌کنیم

$$U = \frac{1}{2} \int_{S+S'} \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' \, da + \frac{1}{2} \int_V \mathbf{D} \cdot \mathbf{E} \, dv + \frac{1}{2} \int_S \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} \, da$$

سطح $S + S'$

$$\frac{1}{2} \int_{S+S'} \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' da$$

تمامی سطحی است که حجم V را محصور کرده

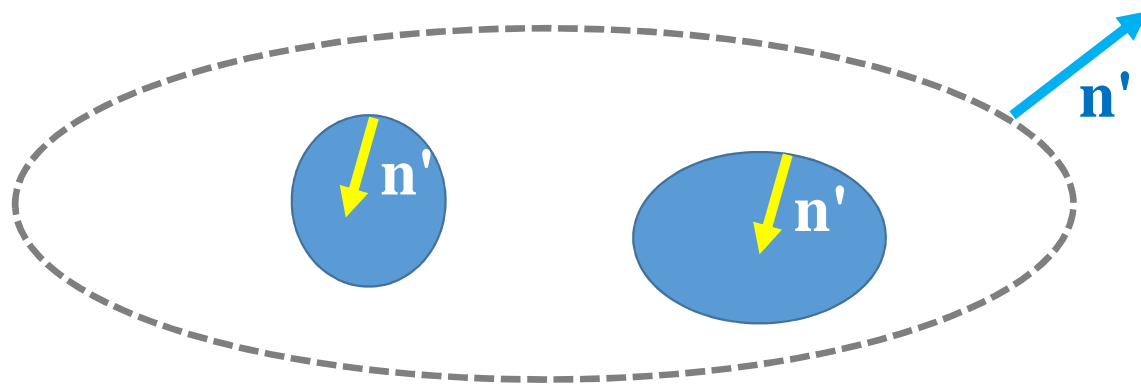
S (سطوح تمام رساناهای موجود در دستگاه)

S' (سطحی که دستگاه را از سمت خارج محصور کرده است)

ومی توان آن را در بینهایت فرض کرد

در هر دوی این سطوح بردار عمود \mathbf{n}' به سمت خارج از حجم V خواهد بود.

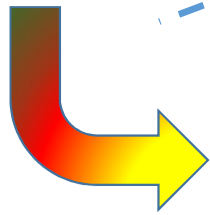

$$\frac{1}{2} \int_s \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} da \quad \star$$

بردار عمود \mathbf{n} به سمت خارج رسانا، یعنی به سمت داخل حجم V است.

$$\star \quad \hat{n} = -\hat{n}'$$

$$\frac{1}{2} \int_s \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' da + \frac{1}{2} \int_{s'} \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' da + \frac{1}{2} \int_s \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n} da$$

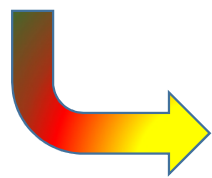
$$U = \frac{1}{2} \int_{s'} \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' da + \frac{1}{2} \int_V \mathbf{D} \cdot \mathbf{E} dv.$$

در فواصل زیاد

$$\left\{ \begin{array}{l} \varphi \propto \frac{1}{r} \\ E \propto \frac{1}{r^2} \\ \text{مساحت يك سطح بسته} \propto \frac{1}{r^2} \end{array} \right.$$

هنگامی که S' به بینهایت برده شود مقدار این انتگرال صفر می شود.

$$\frac{1}{\epsilon_0} \int_{S'} \varphi \mathbf{D} \cdot \mathbf{n}' da = 0$$

$$U = \frac{1}{2} \int_V \mathbf{D} \cdot \mathbf{E} dv$$

$$U = \frac{1}{2} \int_V \mathbf{D} \cdot \mathbf{E} dv$$

انتگرال بر روی حجمی از دستگاه گرفته می شود که خارج از رساناها واقع است،

بر روی دی الکتریکهای مختلف موجود در دستگاه انتگرال گرفته می شود

انرژی الکتروستاتیکی دستگاه الکتریکی در کجا قرار دارد؟

انرژی در میدان الکتریکی ذخیره شده است

چگالی انرژی در میدان الکتروستاتیکی

$$u = \frac{1}{2} \mathbf{D} \cdot \mathbf{E}$$

برای دی الکتریکهای خطی

$$D = \epsilon E \quad \rightarrow \quad u = \frac{1}{2} \epsilon E^2 = \frac{1}{2} \frac{D^2}{\epsilon}$$